

สรุปผลการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะต่อ
(ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล
ระหว่างวันที่ 22 มีนาคม 2560 – 26 เมษายน 2560
(ประกาศรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงาน กสทช.
และจัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2560 ณ อาคารหอประชุมชั้น 1 สำนักงาน กสทช.))

(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล		
ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
กรอบระยะเวลาเกี่ยวกับการบังคับใช้ประกาศ กสทช.		
1. กำหนดระยะเวลาการบังคับใช้ ทางบริษัทขอให้มีผลบังคับเมื่อพ้นกำหนด <u>สามร้อยหกสิบห้าวัน</u> นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้ตรงกับระยะเวลาในการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ของทางบริษัท (1 ปี)	นายชัยสิทธิฯ (บริษัท แอลจี อีเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด)	ปรับปรุงร่างประกาศตามความเห็น ดังนี้ - ประกาศมีผลบังคับใช้ 90 วัน นับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา - มาตรฐานทางเทคนิคในหัวข้อระดับความเหมาะสมของรายการ (Parental Rating) มีผลบังคับใช้ 1 ปี นับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
2. Opening Section <u>Justification/Request from Sharp Opening Section, Clause 4</u> From a manufacturer's perspective, the timeline to implement these requirements is impossible to meet. <u>Normally for software related requirement, such as Parental Control, Manufacturers can safely implement with in 1 year, but for hardware related requirements such as Remote Control changes we require at least 18 months.</u> We humbly request to extend the deadline so that manufacturers can comply in a timely manner. <u>Propose wording from Sharp for Opening Section, Clause</u> Clause 4 This notification shall come into force from the one year to the day following the date of its publication in the Government Gazette. Except for the technical standards in the heading "Remote Control", it shall come into force after the expiration of <u>five hundred and forty days from the date of its</u>	คุณมะชาก็ หะยิเลื้อ บจก.ชาร์ปไทย	ทั้งนี้ มีข้อกำหนดเพิ่มเติมเกี่ยวกับปุ่มสำหรับเสียงบรรยายภาพและคำบรรยายใต้ภาพ ทำให้ไม่จำเป็นต้องมีการปรับปรุงด้านฮาร์ดแวร์ในส่วน of รีโมทคอนโทรล ดังนั้นจึงไม่ต้องอาศัยระยะเวลาถึง 18 เดือน โดยปรับปรุงกำหนดเกี่ยวกับปุ่มดังกล่าวบนรีโมทคอนโทรลแบบทั่วไป ดังนี้

(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล		
ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
<i>publication</i> in the Government Gazette. 3. บริษัทฯ พร้อมจะพัฒนาเทคโนโลยีเพิ่มเติมตาม (ร่าง) ประกาศฯ ฉบับนี้แต่บริษัทฯ ต้องใช้เวลาในการออกแบบและ ทดสอบผลิตภัณฑ์ เป็นระยะเวลา <u>ประมาณ 18 เดือน</u> นับจากที่ประกาศฯ มีผลบังคับใช้ บริษัทฯ ดังนั้นจึงยังไม่สามารถดำเนินการตามร่าง ประกาศฯ ได้ทันในปี พ.ศ. 2560’ เนื่องด้วยเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ของบริษัทผลิตจากต่างประเทศเข้ามาทั้งหมด ต้องมีการดูความต้องการของตลาดร่วมกัน พร้อมทั้ง ทางสำนักงานใหญ่แจ้งว่าต้องใช้ เวลา 18 เดือน จึงขอเวลาให้กับผู้ประกอบการในการปรับตัว		- มีปุ่มสำหรับการเลือกใช้งานคำบรรยายใต้ ภาพ (Subtitles) เป็นการเฉพาะ หากไม่มี ปุ่มเป็นการเฉพาะ ผู้ใช้ต้องสามารถเข้าถึงเมนู สำหรับเลือกใช้งานคำ บรรยายใต้ภาพผ่าน ทางเมนูบนหน้าจอได้ไม่เกิน 2 ลำดับชั้นจาก เมนูหลัก - มีปุ่มสำหรับการเลือกช่องสัญญาณเสียงที่ รองรับการใช้งานเสียงบรรยายภาพ (Audio Description: AD) เป็นการเฉพาะ หากไม่มี ปุ่มเป็นการเฉพาะ ผู้ใช้ต้องสามารถเลือกช่อง สัญญาณเสียงที่รองรับการใช้งานเสียง บรรยายภาพจากปุ่มสำหรับเลือกช่อง สัญญาณเสียงโดยทั่วไปได้ เช่น ปุ่ม “Audio”
4. เห็นควรว่าต้องใช้เวลาในภาคอุตสาหกรรมในการดำเนินการ โดยเสนอให้ <u>ระยะเวลา 6 เดือน</u> ถึงให้ประกาศมีผลบังคับใช้ (ณ วันประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ 21 เมษายน 2560)	นายประชา เสมานิยม (บ.โซนี่ ไทย จำกัด)	
5. <u>Opening Section</u> Clause 4. This notification shall come into force from the day following the date of its publication in the Government Gazette. Except for the technical standards in the heading "Parental Rating", it shall come into force after the expiration of one hundred and eighty days from the date of its publication in the Government Gazette. a) [Justification/Request from Sony for Opening Section, Clause 4] From a manufacturer’s perspective, the timeline to implement these	นายประชา เสมานิยม บริษัท โซนี่ ไทย จำกัด	

(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล		
ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
requirements is impossible to meet. Normally for software related requirements, such as Parental Control, Manufacturers can safely implement within 1 year, but for Hardware related requirements such as remote control changes we require at least 18 months. We humbly request to extend the deadline so that manufactures can comply in a timely manner. b) [Proposed wording from Sony for Opening Section, Clause] Clause 4 This notification shall come into force from the one year to the day following the date of its publication in the Government Gazette. Except for the technical standards in the heading "Remote Control" , it shall come into force after the expiration of five hundred and forty days from the date of its publication in the Government Gazette.		
6. ข้อเสนอคือ ต้องการได้ระยะเวลา 12 เดือน เพื่อเตรียมความพร้อมในการออกแบบและปรับปรุงเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ดิจิทัลให้สอดคล้องกับมาตรฐานใหม่ที่กำหนดก่อนที่จะมีบังคับใช้	นายปรีชา เผ่าศิริ บริษัทโตชิบา ไทยแลนด์ จำกัด	
7. การขยายกรอบเวลาบังคับใช้มาตรฐานทางเทคนิคฯ จากเดิมที่แบ่งเป็นบังคับใช้ในทันทีที่ลงราชกิจจานุเบกษา และจะมีผลบังคับใช้ถัดไปอีก 180 วันสำหรับ หัวข้อระดับความเหมาะสมของรายการ (Parental Rating) พানাโซนิค : ขอแสดงความเห็นว่า	Panya Watthanawangsakul Panasonic Siew Sales (Thailand) Co., Ltd.	

(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล		
ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
1. ควรจะกำหนดให้วันที่มีผลบังคับใช้เป็นวันเดียวกัน เพื่อป้องกันความสับสนที่มีต่อวันบังคับใช้ 2. ควรยืดระยะเวลาในการบังคับใช้ มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับโทรทัศน์ เป็นระยะเวลา 360 วัน หลังจากการลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้การออกแบบและการทบทวนการออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
กรอบระยะเวลาเกี่ยวกับการอนุญาตให้นำเข้าหรือทำซึ่งเครื่องวิทยุคมนาคม		
8. ในเรื่องของการนำเข้ากล่องรับสัญญาณฯ คาดว่าไม่น่าเป็นกังวล เนื่องจากการนำเข้า set-top-box ในช่วงนี้ชะลอตัวแล้ว ยังคงมีสินค้าในสต็อกอยู่ภายในประเทศ เป็นจำนวนมาก	ผู้แทนจากชมรมผู้ประกอบการ Set-top box	รับทราบความเห็น
ข้อกำหนดทางเทคนิคด้านความเข้ากันได้ทางแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic Compatibility)		
9. ในข้อ 2.2 ข้อกำหนดทางเทคนิคด้านความเข้ากันได้ทางแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic Compatibility) ข้อกำหนดทางเทคนิคด้านความเข้ากันได้ทางแม่เหล็กไฟฟ้าสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานใดมาตรฐานหนึ่งดังต่อไปนี้ (1) CISPR 13 [2] หรือ ฉบับ (version) ที่ใหม่กว่า (2) CISPR 32 [3] หรือ ฉบับ (version) ที่ใหม่กว่า (3) EN 55013 [4] หรือ ฉบับ (version) ที่ใหม่กว่า (4) EN 55032 [5] หรือ ฉบับ (version) ที่ใหม่กว่า ตาม(ร่าง)ประกาศฯ ของ กสทช. ในหัวข้อนี้ บริษัทฯ สามารถดำเนินการ ได้ทันที หลังมีผลบังคับใช้	ผู้แทนบริษัท ไทยซัมซุง อิเล็กทรอนิกส์ จำกัด	รับทราบความเห็น

(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล		
ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
รีโมทคอนโทรล (Remote Control)		
10. ทางบริษัทขอให้คงไว้เฉพาะ ปุ่มหมุนสัมผัสและปุ่มการใช้งานเสียงบรรยายภาพ ดังเดิมเท่านั้น เนื่องด้วยปุ่มสำหรับเลือกคำบรรยายได้ภาพนั้น สามารถทำการเลือกใช้งานได้จากเมนูบนหน้าจอเครื่องรับโทรทัศน์ (OSD) โดยคำบรรยายได้ภาพนั้น ผู้พิการทางสายตา ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากคำบรรยายได้ภาพได้ อีกทั้งหากเป็นผู้พิการทางหู ก็ไม่สามารถเลือกใช้งานคำบรรยายได้ภาพได้จากเมนูบนหน้าจอเครื่องรับโทรทัศน์ (OSD) ดังนั้นปุ่มคำบรรยายได้ภาพ จึงไม่มีความจำเป็นและประโยชน์ต่อผู้พิการทางหู แต่ปุ่มคำบรรยายได้ภาพกลับส่งผลกระทบต่อการทำงานของรีโมทคอนโทรลของเครื่องรับโทรทัศน์ด้วยพื้นที่ที่จำกัดของรีโมทคอนโทรลทำให้จำนวนปุ่มมีได้จำกัดซึ่งส่งผลการออกแบบของทางบริษัท หากมาตรฐานมีการกำหนดให้ต้องมีปุ่มเลือกคำบรรยาย เป็นการเฉพาะ ดังนั้นทางบริษัทจึงเห็นควรให้คงไว้เฉพาะ ปุ่มหมุนสัมผัสและปุ่มการใช้งานเสียงบรรยายภาพเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ทางบริษัทฯ มีความยินดีที่จะออกแบบเมนู OSD สำหรับการเลือกแสดงคำบรรยายได้ภาพให้เข้าถึงง่ายขึ้น เพราะเห็นว่าการเปลี่ยนพวก Software จะปรับเปลี่ยนและพัฒนาได้ง่ายกว่าการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ Hardware หากประกาศกำหนดให้มีปุ่ม subtitle เป็นการเฉพาะ ทางบริษัทฯ ขอให้ขยายเวลาการบังคับใช้ประกาศ ออกไปเป็นระยะเวลา 1 ปี	นายชัยสิทธิฯ (บริษัท แอลจี อีเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด)	ปรับปรุงร่างประกาศตามความเห็น โดยอนุโลมการเลือกใช้งานในลักษณะอื่นทดแทนการมีปุ่มสำหรับคำบรรยายได้ภาพและเสียงบรรยายภาพเป็นการเฉพาะ โดยปรับปรุงกำหนดเกี่ยวกับปุ่มดังกล่าวบนรีโมทคอนโทรลแบบทั่วไปดังนี้ - มีปุ่มสำหรับการเลือกใช้งานคำบรรยายได้ภาพ (Subtitles) เป็นการเฉพาะ หากไม่มีปุ่มเป็นการเฉพาะ ผู้ใช้ต้องสามารถเข้าถึงเมนูสำหรับเลือกใช้งานคำบรรยายได้ภาพผ่านทางเมนูบนหน้าจอได้ไม่เกิน 2 ลำดับชั้นจากเมนูหลัก - มีปุ่มสำหรับการเลือกช่องสัญญาณเสียงที่รองรับการใช้งานเสียงบรรยายภาพ (Audio Description: AD) เป็นการเฉพาะ หากไม่มีปุ่มเป็นการเฉพาะ ผู้ใช้ต้องสามารถเลือกช่องสัญญาณเสียงที่รองรับการใช้งานเสียงบรรยายภาพจากปุ่มสำหรับเลือกช่องสัญญาณเสียงโดยทั่วไปได้ เช่น ปุ่ม “Audio”
11. เห็นควรให้ใช้ปุ่ม Audio เป็นปุ่มเลือก track เสียง AD เหมือนเดิม เพราะหากมีการกำหนดให้มีปุ่ม AD เป็นการเฉพาะ คาดว่าจะส่งผลให้การผลิตมีภาระเพิ่มขึ้น อยากให้ใส่ข้อความไว้คงเดิมตามประกาศ ฉบับที่ ๒ คือ “...ต้องมีปุ่มสำหรับการเลือกใช้งาน Audio Description ได้ โดยอาจเป็นปุ่มสำหรับเลือกช่องสัญญาณเสียงโดยทั่วไป เช่น ปุ่ม “Audio”...” หากประกาศกำหนดให้มีปุ่ม AD เป็นการเฉพาะ ทาง บ. โซนี่ ไทยคิดว่าต้องขอเวลาในการออกแบบ และผลิต เป็นระยะเวลา 1 ปี เพราะต้องผลิตฮาร์ดแวร์ใหม่	นายประชา เสมานิธิ (บ.โซนี่ ไทย จำกัด)	

(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล		
ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
12. กรณีปุ่ม AD เห็นด้วยกับ บ.โซนี่ ว่าให้ใช้ปุ่มอื่นทดแทนได้ เนื่องจากว่า รีโมทคอนโทรลของทาง บจก.ชาร์ปไทย มีปุ่มที่ใช้ชื่อว่า Multiplex สำหรับเปลี่ยน Subtitle และ AD	คุณพิเชษฐ์ บจก.ชาร์ปไทย	
13. Remote control Section 2.4 <u>Justification/Request from Sharp for changes to section 2.4</u> We feel that the division of the Remote controls into two separate exclusive categories is not flexible enough for the modern day TV manufacturers, where each manufacturer is competing to provide a unique experience to its customers. E.g. Our current lineup has two different types of remote control. The remote control for our Low End Linux Models is same as Sharp standard remote which is described below The Remote control for High End Android Models is same as Sharp standard remote control but with voice command function. The Sharp standard remote controls include the following buttons. ● Has a tactile marking on the number 5 button ● Has a dedicated button to allow user to select any language subtitle content for a given service including enabling and disabling subtitles. ● Has a dedicated button to allow user to select any audio for given service including both receiver mixed Audio Description and broadcast mixed Audio Description, Main Thai Audio Description or Narrated Main Audio. We feel that flexibility which Sharp's audio and subtitle buttons offer is key in particular in emerging markets where the signaling is not always mature.	คุณมะชากี หะยีเลื้อ บจก.ชาร์ปไทย	

(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล		
ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
Sharp currently use a common remote control Across ASIA, Middle East and Africa. No other country in the region using DVB mandates a dedicated Audio Description button. Propose wording for Section 2.4 The DVB-T2 receiver must come with remote control that specification either or both 2.4.1 General remote control must be (1) Has a tactile marking on the number 5 button (2) Has a dedicated button to switch on/off subtitle and all available subtitle for current service. (3) Has a dedicated button to select all available audios for current service including Audio Description. 2.4.2 Remote Control that has the function to support and facilities to disable or elderly people (1) Fulfill the requirements of General Remote or alternatively Have a tactile marking on power button and Braille marking beside the volume button and channel button (2) Has a voice command function and voice guidance function or other method command guidance function.		
14. ตามที่ประกาศ กสทช. ข้อ 2.4.2 รีโมทคอนโทรลแบบมีฟังก์ชันการใช้งานเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงและอำนวยความสะดวกต่อคนพิการหรือผู้สูงอายุ จะต้อง (1) มีปุ่มนูนสัมผัสบนปุ่มเปิด-ปิด และอักษรเบลล์บริเวณด้านข้างปุ่มเพิ่มหรือลดระดับ เสียง และบริเวณด้านข้างปุ่มเปลี่ยนช่องรายการขึ้นหรือลง	ผู้แทนบริษัท ไทยซัมซุง อิเลคทรอนิกส์ จำกัด	- ข้อกำหนดตามข้อ 2.4.2 เป็นข้อกำหนดทางเลือกสำหรับรีโมทคอนโทรลแบบมีฟังก์ชันการใช้งานเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงและอำนวยความสะดวกต่อคนพิการ หรือ

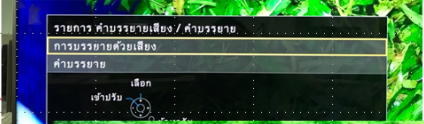
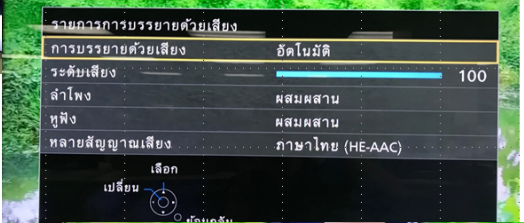
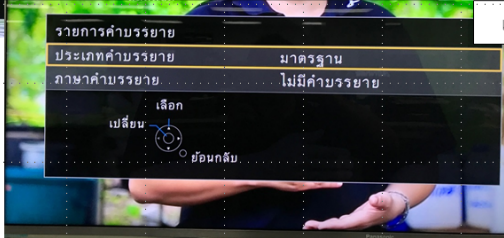
(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล		
ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
(2) มีฟังก์ชันการส่งการด้วยเสียง และฟังก์ชันคำแนะนำด้วยเสียง หรือฟังก์ชันการส่ง การและฟังก์ชันคำแนะนำด้วยวิธีการอื่น บริษัทฯ ขอชี้แจงดังนี้ 1. บริษัทไม่สามารถพัฒนารีโมทให้มีปุ่มหมุนสัมผัสบนปุ่มเปิด-ปิด และอักษรเบลล์ บริเวณด้านข้างปุ่ม เพิ่มหรือลดระดับเสียง และบริเวณด้านข้างปุ่มเปลี่ยนช่องรายการขึ้นหรือลงได้ ตามข้อ 2.4.2 (1) ของประกาศ กสทช. ฉบับนี้ บริษัท จึงขอความอนุเคราะห์ให้พิจารณาตัดคุณสมบัตินี้ออกไปจากประกาศฯ 2. บริษัทฯ ไม่สามารถพัฒนารีโมทให้รองรับฟังก์ชันส่งการด้วยเสียง(ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ) เนื่องจากความหลากหลายของน้ำเสียง โทนเสียง สำเนียง และการใช้ประโยคที่หลากหลายของผู้ใช้งาน บริษัท จึงขอความอนุเคราะห์ให้พิจารณาตัดคุณสมบัตินี้ออกไปจากประกาศฯ 3. บริษัทฯ ไม่สามารถพัฒนารีโมทให้รองรับฟังก์ชันคำแนะนำด้วยเสียง (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ) แต่สามารถพัฒนาเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ ภาควัดพื้นดินในระบบดิจิทัล ให้รองรับฟังก์ชันคำแนะนำด้วยเสียง (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ) กับสินค้ารุ่นใหม่ที่จะจำหน่ายปี 2561 บริษัท จึงขอความอนุเคราะห์ให้เริ่มใช้ ประกาศฯ ในปี พ.ศ. 2561		ผู้สูงอายุ หากไม่รองรับก็ยังสามารถอาศัย รีโมทคอนโทรลแบบทั่วไปตามข้อ 2.4.1 ได้ - การมีปุ่มหมุนสัมผัสบนปุ่มเปิด-ปิด และอักษรเบลล์บริเวณด้านข้างปุ่ม เพิ่มหรือลดระดับเสียง และบริเวณด้านข้างปุ่มเปลี่ยนช่องรายการขึ้นหรือลงได้ รวมไปถึงฟังก์ชันการส่งการและคำแนะนำด้วยเสียง เป็นข้อกำหนดและฟังก์ชันซึ่งสอดคล้องกับ ความเห็นจากสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ซึ่งหากรีโมทคอนโทรลแบบใหม่ไม่มีปุ่ม ตัวเลขหรือปุ่มต่างๆแบบเดิม จำเป็นต้องมี คุณสมบัติเหล่านี้เพื่ออำนวยความสะดวกต่อ คนตาบอดในการเข้าถึงบริการโทรทัศน์
15. สอบถามถึงแนวทางว่า ฟังก์ชัน AD กับ Subtitle สามารถใช้เป็นปุ่มเดียวกันได้หรือไม่ (ณ วันประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ 21 เมษายน 2560)	ผู้แทนจาก Panasonic Siew Sales (Thailand) Co., Ltd.	อาจเป็นปุ่มเดียวกันได้ แต่จะไม่เข้าข่ายการเป็น ปุ่มสำหรับสำหรับคำบรรยายใต้ภาพและเสียง บรรยายภาพเป็นการเฉพาะ โดยจะต้อง สอดคล้องกับข้อกำหนดสำหรับกรณีไม่มีปุ่มเป็น การเฉพาะ
16. Remote control Section 2.4 <i>The DVB-T2 receiver must come with remote control that specification either or both</i>	นายประชา เสมานิยม บริษัท โซนี่ ไทย จำกัด	ปรับปรุงร่างประกาศตามความเห็น โดยอนุโลม การเลือกใช้งานในลักษณะอื่นทดแทนการมีปุ่ม สำหรับคำบรรยายใต้ภาพและเสียงบรรยายภาพ

(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล		
ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
2.4.1 General remote control must be (1) Has a tactile marking on the number 5 button (2) Has a dedicated button to switch on/off subtitle (3) Has a dedicated button to select audio description (AD) 2.4.2 Remote control that has the function to support and facilities to disable or elderly people (1) Has a tactile marking on power button and braille marking beside the volume button and channel button (2) Has a voice command function and voice guidance function or other method command guidance function. a) [Justification/Request from Sony for changes to for section 2.4] We feel that the division of the remote controls above into two separate exclusive categories is not flexible enough for the modern day TV manufacturers, where each manufacturer is competing to provide a unique experience to its customers. E.g. Our current lineup has two different types of remote control. The remote control for our Low End Linux Models is same as Sony standard remote which is described below. The remote control for our High End Android Models is same as Sony standard remote control but with voice command function. The Sony standard remote Controls include the following buttons. ● Has a tactile marking on the number 5 button		เป็นการเฉพาะ โดยปรับปรุงกำหนดเกี่ยวกับปุ่มดังกล่าวบนรีโมทคอนโทรลแบบทั่วไปดังนี้ - มีปุ่มสำหรับการเลือกใช้งานคำบรรยายใต้ภาพ (Subtitles) เป็นการเฉพาะ <u>หากไม่มีปุ่มเป็นการเฉพาะ ผู้ใช้ต้องสามารถเข้าถึงเมนูสำหรับเลือกใช้งานคำบรรยายใต้ภาพผ่านทางเมนูบนหน้าจอได้ไม่เกิน 2 ลำดับชั้นจากเมนูหลัก</u> - มีปุ่มสำหรับการเลือกช่องสัญญาณเสียงที่รองรับการใช้งานเสียงบรรยายภาพ (Audio Description: AD) เป็นการเฉพาะ <u>หากไม่มีปุ่มเป็นการเฉพาะ ผู้ใช้ต้องสามารถเลือกช่องสัญญาณเสียงที่รองรับการใช้งานเสียงบรรยายภาพจากปุ่มสำหรับเลือกช่องสัญญาณเสียงโดยทั่วไปได้ เช่น ปุ่ม “Audio”</u>

(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล		
ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
● Has a dedicated button to allow user to select any language subtitle content for a given service including enabling and disabling subtitles. ● Has a dedicated button to allow user to select any audio for a given service including both receiver mixed Audio Description and broadcast mixed Audio Description, Main Thai Audio or Narrated Main Audio We feel that flexibility which Sony's audio and subtitle buttons offer is key in particular in emerging markets where the signaling is not always mature. Sony currently use a common remote control Across Asia, Middle East, and Africa. No other country in the region using DVB mandates a dedicated Audio Description button. And as such it will result in a Unique Remote Control for Thailand. b) [Proposed wording for section 2.4] <i>The DVB-T2 receiver must come with remote control that specification either or both</i> 2.4.1 General remote control must be <i>(1) Has a tactile marking on the number 5 button</i> <i>(2) Has a dedicated button to switch on/off subtitle and all available subtitles for current service</i> <i>(3) Has a dedicated button to select all available audios for current</i>		

(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล		
ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
service including Audio Description 2.4.2 Remote control that has the function to support and facilities to disable or elderly people (1) Fulfill the requirements of General Remote or alternatively Have a tactile marking on power button and braille marking beside the volume button and channel button (2) Has a voice command function and voice guidance function or other method command guidance function.		
17. ข้อ 2.4 รีโมทคอนโทรล หัวข้อ 2.4.1 รีโมทคอนโทรลแบบทั่วไป พানাโซนิค : ขอแสดงความเห็นว่า “พানাโซนิคขอให้ สนง. กสทช. คงไว้ซึ่งการไม่แบ่งแยกปุ่มกด Subtitle และ AD (Audio Description) ออกจากกัน” โดยเสนอให้คงไว้ตามข้อกำหนดจากมาตรฐานเดิม (ฉบับที่ 2) คือ คงตามข้อกำหนดเดิมของปุ่มกด AD (Audio Description) หลักการเหตุผล : เนื่องจากจำเป็นต้องทำการออกแบบใหม่ซึ่งต้องใช้เวลาดำเนินการเป็นระยะเวลานาน ทั้งนี้ พานาโซนิคได้ดำเนินการเพื่อการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้ที่บกพร่องทั้งการได้ยิน และการมองเห็นในรุ่นที่จำหน่ายในปัจจุบันแล้ว (ดังภาพประกอบ)	Panya Watthanawangsakul (Panasonic Siew Sales (Thailand) Co., Ltd.)	ปรับปรุงร่างประกาศตามความเห็น โดยอนุโลมการเลือกใช้งานในลักษณะอื่นทดแทนการมีปุ่มสำหรับคำบรรยายได้ภาพและเสียงบรรยายภาพเป็นการเฉพาะ โดยปรับปรุงกำหนดเกี่ยวกับปุ่มดังกล่าวบนรีโมทคอนโทรลแบบทั่วไปดังนี้ - มีปุ่มสำหรับการเลือกใช้งานคำบรรยายได้ภาพ (Subtitles) เป็นการเฉพาะ <u>หากไม่มีปุ่มเป็นการเฉพาะ ผู้ใช้ต้องสามารถเข้าถึงเมนูสำหรับเลือกใช้งานคำบรรยายได้ภาพผ่านทางเมนูบนหน้าจอได้ไม่เกิน 2 ลำดับชั้นจากเมนูหลัก</u> - มีปุ่มสำหรับการเลือกช่องสัญญาณเสียงที่รองรับการใช้งานเสียงบรรยายภาพ (Audio Description: AD) เป็นการเฉพาะ <u>หากไม่มีปุ่มเป็นการเฉพาะ ผู้ใช้ต้องสามารถเลือกช่องสัญญาณเสียงที่รองรับการใช้งานเสียง</u>

(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
เมื่อ ผู้ใช้กดปุ่ม STTL/AD หน้าจอเครื่องรับ จะแสดงทางเลือก คำบรรยายเสียง และ คำบรรยาย เมื่อผู้ใช้เลือก คำบรรยายเสียง เมื่อผู้ใช้เลือก คำบรรยาย 5 Panasonic Corporation Panasonic		บรรยายภาพจากปุ่มสำหรับเลือกช่องสัญญาณเสียงโดยทั่วไปได้ เช่น ปุ่ม “Audio”

คุณสมบัติด้านความถี่วิทยุของภาครับสัญญาณ (Radio Frequency Requirements)

18. ตาม(ร่าง)ประกาศฯ ของ กสทช. ในส่วนของค่า Noise Figure และ sensitivity บริษัทฯ สามารถดำเนินการ ได้ทันที หลังมีผลบังคับใช้	ผู้แทนบริษัท ไทยซัมซุง อิเลคทรอนิกส์ จำกัด	รับทราบความเห็น
เวอร์ชันของมาตรฐานระบบรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล (DVB-T2)		
19. ผู้เข้าร่วม และผู้แทนจากบริษัทฯ เห็นด้วยกับการปรับเวอร์ชันของมาตรฐานระบบรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล (DVB-T2) ให้เป็น 1.3.1	ผู้เข้าร่วมประชุม	รับทราบความเห็น
20. เสนอให้กำหนดใช้มาตรฐาน ETSI EN 302 755 V1.4.1 เนื่องจากเป็นมาตรฐานที่ออกมาเมื่อปี ค.ศ. 2015 ซึ่งใหม่กว่า V1.3.1 ที่ออกมาเมื่อปี ค.ศ. 2012	นายภาณุชัย เติระกุล ศรีนวนันต์ บริษัท ดีเอ็น บรอดคาสท์ จำกัด	เห็นควรให้คงไว้เป็นตามเดิม คือ มาตรฐาน ETSI EN 302 755 v.1.3.1 [8] หรือ ETSI EN 302

(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล		
ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
V1.4.1 เป็นการขยายความจาก V1.3.1 และไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคนิคแต่อย่างใด จึงไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดหาชิปประมวลผลของผู้ผลิตอุปกรณ์ภาครับและส่งสัญญาณ (ดูเอกสารแนบหน้า 10 ข้อ 1 วรรคสุดท้าย ประกอบการพิจารณา)		755 ฉบับ (version) ที่ใหม่กว่า ซึ่งมีครอบคลุมเวอร์ชัน 1.4.1 ด้วยอยู่แล้ว ทั้งนี้ เวอร์ชัน 1.4.1 เป็นเพียงการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยไม่กระทบต่อสาระสำคัญ รวมทั้งไม่ได้มีการบรรจุข้อกำหนดทางเทคนิคเพิ่มเติม ดังรายละเอียดปรากฏตามขอบข่าย (Scope) ของมาตรฐานดังกล่าว ดังนี้ “Version 1.4.1 (the present document) made a number of changes, but all of these are clarifications of particular points, changes in non-normative recommendations, and corrections to the wording; no new technical features have been added and no changes have been made to existing features.”
การรองรับการแสดงผลภาพและเสียงหลายภาษา รวมถึงเสียงบรรยายภาพ		
21. ในข้อ 7.5 การรองรับการแสดงผลภาพและเสียงหลายภาษา รวมถึงเสียงบรรยายภาพ ในประกาศ กสทช. ระบุว่า “...ทั้งนี้ผู้ใช้ต้องสามารถเลือกเปิดหรือปิด เสียงบรรยายภาพ โดยการกดปุ่มสำหรับเลือกช่องสัญญาณเสียงที่รองรับการใช้งานเสียงบรรยายภาพ (Audio Description : AD) เป็นการเฉพาะ หรือควบคุมด้วยฟังก์ชันการใช้งานอื่นที่สามารถทดแทนกันได้ เช่น ฟังก์ชันการสั่งการด้วยเสียง หรือฟังก์ชันการแนะนำด้วยเสียง...” บริษัทฯ พร้อมจะพัฒนาเทคโนโลยีเพิ่มเติมตาม (ร่าง) ประกาศฯ ฉบับนี้แต่บริษัทฯ ต้องใช้เวลาในการออกแบบและ ทดสอบผลิตภัณฑ์ เป็นระยะเวลาประมาณ 18 เดือน นับจากที่ประกาศฯ มีผลบังคับใช้ บริษัทฯ ดังนั้นจึงยังไม่สามารถดำเนินการตามร่าง	ผู้แทนบริษัท ไทยซัมซุง อิเลคทรอนิกส์ จำกัด	ปรับปรุงร่างประกาศตามความเห็น โดยอนุโลมการเลือกใช้งานในลักษณะอื่นทดแทนการมีปุ่มสำหรับคำบรรยายได้ภาพและเสียงบรรยายภาพเป็นการเฉพาะ โดยปรับปรุงกำหนดเกี่ยวกับปุ่มดังกล่าวบนรีโมทคอนโทรลแบบทั่วไป และปรับปรุงข้อ 7.5 เป็นดังนี้ “ผู้ใช้ต้องสามารถเลือกใช้งานเสียงบรรยายภาพ โดยการกดปุ่มสำหรับการเลือกช่องสัญญาณเสียงที่รองรับการใช้งานเสียงบรรยายภาพ (Audio

(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล		
ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
ประกาศฯ ได้ทันในปี พ.ศ. 2560		Description: AD) เป็นการเฉพาะ หรือเลือกช่องสัญญาณเสียงที่รองรับการใช้งานเสียงบรรยายภาพจากปุ่มสำหรับเลือกช่องสัญญาณเสียงโดยทั่วไป เช่น ปุ่ม “Audio” หรือควบคุมด้วยฟังก์ชันการใช้งานอื่นที่สามารถทดแทนกันได้ เช่น ฟังก์ชันการสั่งการด้วยเสียง หรือฟังก์ชันคำแนะนำด้วยเสียง”
22. Multi-language and audio support (Section 7.5) <u>Justification/Request from Sharp for section 7.5</u> Please refer to Justification/Request from Sharp for changes to section 2.4 <u>Propose wording for Section 7.5</u> “Moreover, the digital terrestrial television receiver shall support the audio description in a manner of Broadcast Mix according to ETSI TS 101 154 [7]. In this regard, the user shall be able to turn on/off the audio description by pressing the “Aodio” button in general, “AD” button specifically on a remote control or using interchangeable functions such as voice command functions.”	คุณมะชากี หะยีเลาะ บจก.ชาร์ปไทย	
23. Multi-language and audio support (Section 7.5) Last paragraph <i>“Digital terrestrial television receivers must support Broadcast Mix audio in accordance with ETSI TS 101 154. Users must be able to select or deactivate voice prompts. By pressing the button for selecting audio channels that support Audio Descriptions (AD) specific or control with other interchangeable functions such as voice</i>	นายประชา เสมานิม บริษัท โซนี่ ไทย จำกัด	

(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล		
ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
<i>command function. Or voice guidance function.”</i> a) [Justification/Request from Sony for changes to section 7.5] Please refer to Justification/Request from Sony for changes to section 2.4. b) [Proposed Wording for section 7.5] <i>“Moreover, the digital terrestrial television receiver shall support the audio description in a manner of Broadcast Mix according to ETSI TS 101 154 [7]. In this regard, the user shall be able to turn on/off the audio description by pressing the “Audio” button in general, “AD” button specifically on a remote control or using interchangeable functions such as voice command functions.”</i>		
ผังรายการอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Program Guide: EPG)		
24. เห็นควรว่าการเพิ่มเติมระดับความเหมาะสมของรายการ (Parental rating) เพื่อแสดงผลบนผังรายการอิเล็กทรอนิกส์เป็นการดี แต่ทางสำนักงาน กสทช. ควรมีการประชาสัมพันธ์ประเภท และ LOGO ของ Parental Rating หรือจะเป็นการใช้ข้อความแสดง ต้องเป็นหน้าที่ของ สำนักงาน กสทช. ในการกำหนด และประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนทราบ	ผู้แทนจากชมรมผู้ประกอบการ Set-top box	- สำนักงาน กสทช. มีการกำหนดสัญลักษณ์สำหรับระดับความเหมาะสมของรายการแต่ละระดับไว้แล้ว ตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2556 ดังนั้นหากจะใช้งานสัญลักษณ์จึงให้อ้างอิงไปยังประกาศ กสทช. ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ยืดหยุ่นต่อ
25. เห็นด้วยกับการแสดงผลระดับความเหมาะสมของรายการ (Parental rating) หากจะเพิ่มเติม ทางสำนักงาน กสทช. ควรกำหนดสัญลักษณ์ ข้อความ ตัวอักษรมาเลย เพื่อจะได้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน	คุณนพดล ทวีทรัพย์ ผู้แทนสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ททบ.5)	

(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล		
ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
		ภาคอุตสาหกรรมจึงอาจอาศัยวิธีการอื่นในการระบุ อาทิ ตัวอักษร หรือคำอธิบาย - เพิ่มเติมข้อกำหนด ดังนี้ “การแสดงระดับความเหมาะสมของรายการบนเมนูสำหรับการตั้งค่าและบนผังรายการอิเล็กทรอนิกส์ อาจแสดงตามวิธีการใดวิธีการหนึ่งดังต่อไปนี้ (1) แสดงเป็นตัวอักษรหรือคำอธิบายตามที่ปรากฏในตารางที่ 8 (2) แสดงเป็นสัญลักษณ์ตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ (3) แสดงด้วยวิธีการอื่นใดซึ่งสามารถทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจได้ง่ายและชัดเจน”
26. Electronic Program Guide : EPG (Section 7.8) “The display must in clued at least the following data:... (8) Parental Rating” Justification/Request from Sharp for section 7.8	คุณมะขากี หะยีเล้าะ บจก.ชาร์ปไทย	- ปรับปรุงร่างประกาศตามความเห็น โดยนำข้อกำหนดเกี่ยวกับการแสดงระดับความเหมาะสมของรายการออกจากข้อกำหนดของผังรายการอิเล็กทรอนิกส์ และนำมาไว้ในข้อกำหนดของระดับความเหมาะสมของ

(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล		
ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
Our Expectation is that this requirement to display Parental rating in EPG will have the same enforcement date as section 7.9 Parental Rating. Propose wording for Section 7.8 No modification to Section 7.8, but maybe change required to Opening Section Clause 4.		รายการ โดยกำหนดไว้ดังนี้ “นอกจากนี้ เครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลต้องรองรับการแสดงผลระดับความเหมาะสมของรายการบนผังรายการอิเล็กทรอนิกส์ โดยจะต้องแสดงระดับความเหมาะสมของรายการบนข้อมูลของรายการปัจจุบันเป็นอย่างน้อย” - กำหนดให้มาตรฐานทางเทคนิคของระดับความเหมาะสมของรายการ มีผลใช้บังคับ 1 ปี นับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
27. ในข้อ 7.8 ผังรายการอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Program Guide : EPG) (8) ระดับความเหมาะสมของรายการ (Parental Rating) บริษัทฯ พร้อมจะพัฒนาเทคโนโลยีเพิ่มเติมตาม(ร่าง) ประกาศฯ ฉบับนี้ แต่บริษัทฯ ต้องใช้เวลาในการออกแบบและทดสอบผลิตภัณฑ์ เป็น<u>ระยะเวลาประมาณ 18 เดือน</u> นับจากที่ประกาศฯ มีผลบังคับใช้ บริษัทฯ ดังนั้นจึงยัง<u>ไม่สามารถดำเนินการตามร่าง</u> ประกาศฯ ได้ทันในปี พ.ศ. 2560	ผู้แทนบริษัท ไทยซัมซุง อิเลคทรอนิกส์ จำกัด	
28. Electronic Program Guide: EPG (Section 7.8) <i>“The display must include at least the following data:</i> <i>(8) Parental Rating”</i> a) [Justification/Request from Sony for changes to section 7.8] Our expectation is that this requirement to display Parental rating in EPG will have the same enforcement date as section 7.9 Parental Rating. b) [Proposed Wording for section 7.8] No modification to Section 7.8, but maybe change required to Opening	นายประชา เสมามิม บริษัท โซนี่ ไทย จำกัด	

(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล		
ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
Section Clause 4.		
ระดับความเหมาะสมของรายการ (Parental Rating)		
29. บริษัทขอทราบเรื่องการแสดงระดับความเหมาะสมในส่วนของเมนูการตั้งค่าและการแสดงผล โดยจะทำการแสดงด้วยภาษาไทยในทุกกรณี หรือ จะต้องปรับเปลี่ยนการแสดงผลให้เป็นไปตามภาษาที่เลือกใช้จากเมนูของเครื่องรับโทรทัศน์ รวมทั้งขอความชัดเจนของการตั้งค่าเป็น “ท” ว่าจำเป็นต้องมีอยู่บนเมนูตั้งค่าหรือไม่และจำเป็นต้องทำงานอย่างไร	นายชัยสิทธิ (บริษัท แอลจี อีเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด)	- ปรับปรุงร่างประกาศตามความเห็น โดยเพิ่มเติมข้อกำหนด ดังนี้ “การแสดงระดับความเหมาะสมของรายการบนเมนูสำหรับการตั้งค่าและบนผังรายการอิเล็กทรอนิกส์ อาจแสดงตามวิธีการใดวิธีการหนึ่งดังต่อไปนี้ (1) แสดงเป็นตัวอักษรหรือคำอธิบายตามที่ปรากฏในตารางที่ 8 (2) แสดงเป็นสัญลักษณ์ตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ (3) แสดงด้วยวิธีการอื่นใดซึ่งสามารถทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจได้ง่ายและชัดเจน”
30. เมนูในการตั้งค่า Parental Rating ที่เครื่องรับสัญญาณฯ ต้องกำหนดเป็นเลขอายุ หรือ ใส่เป็นโลโก้ หรือใส่เป็นข้อความ สามารถแสดงเมนูเป็นตัวเลขอายุ แล้วมีคำอธิบายในคู่มือได้หรือไม่ เช่น เลข 4 = ป เลข 6 = ด เป็นต้น (ณ วันประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ 21 เมษายน 2560)	คุณปรีชา บ. โตชิบ้า	- นอกจากนี้ ได้มีการปรับปรุงตารางเข้ารหัสการจัดระดับความเหมาะสมของรายการ (Parental Rating Code) โดยเพิ่มระดับ “ท” ในการตั้งระดับความเหมาะสม
31. เห็นควรให้ทำเป็นเมนูบนหน้าจอเครื่องรับโทรทัศน์ (OSD) แทนการดูจากคู่มือ ในการเติมคำแนะนำ หรือ Description สำหรับอธิบายรายละเอียดว่า น.13 คืออะไร ณ คืออะไร เพราะถ้าแสดงเป็นตัวเลขจะไม่เข้าใจ	ผู้แทนจาก บริษัท สปริงนิวส์ เทเลวิชั่น จำกัด	

(ร่าง) ประกาศ เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล		
ประเด็น/ข้อคิดเห็น	ผู้แสดงความเห็น/หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/แนวทางการดำเนินการ
32. บริษัทฯ พร้อมจะพัฒนาเทคโนโลยีเพิ่มเติมตาม(ร่าง) ประกาศฯ ฉบับนี้ แต่บริษัทฯ ต้องใช้เวลาในการออกแบบและทดสอบผลิตภัณฑ์ เป็นระยะเวลาประมาณ 18 เดือน นับจากที่ประกาศฯ มีผลบังคับใช้ บริษัทฯ ดังนั้นจึงยังไม่สามารถดำเนินการตามร่าง ประกาศฯ ได้ทันในปี พ.ศ. 2560	ผู้แทนบริษัท ไทยซัมซุง อิเลคทรอนิกส์ จำกัด	กำหนดให้มาตรฐานทางเทคนิคของระดับความเหมาะสมของรายการ มีผลใช้บังคับ 1 ปี นับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
33. ข้อเสนอคือ ต้องการให้กำหนดเมนูการตั้งค่า(ภาษาไทยและอังกฤษ) ของเครื่องรับให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกยี่ห้อที่ผลิตเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ดิจิทัลเพื่อเป็นการไม่สับสนของผู้ใช้งาน ทั้งนี้ต้องสอดคล้องตามมาตรฐานของกลุ่ม AEC หรือมาตรฐานที่เป็นสากลที่ใช้การออกอากาศในระบบดิจิทัล (DVB-T2) นี้ด้วย	นายปรีชา เผ่าศิริ บริษัทโตชิบา ไทยแลนด์ จำกัด	
34. การบังคับใช้งาน Parental Rating ต้องมีการระมัดระวัง และศึกษาทดสอบเป็นอย่างดี รวมทั้งอาจขัดต่อพฤติกรรมกรรมการรับชมของประชาชน เนื่องจาก Parental Rating จะผูกอยู่กับ EPG ยกตัวอย่าง เมื่อผังรายการเปลี่ยนตอน 10.00 น. จากรายการทั่วไป เป็นรายการ 18+ แม้ว่าขณะนั้นจะเป็นโฆษณาอยู่ เครื่องรับจะ Lock และให้ใส่ค่า PIN เลย ซึ่งรวมถึงพฤติกรรมการเปิดไล่ช่องหากเปิดข้ามช่องแล้ว เจอช่องที่ต้องใส่ PIN อาจจะทำให้เสียอารมณ์ในการรับชมได้	ผู้แทนจากชมรมผู้ประกอบการ Set-top box	ประเด็นดังกล่าวอาจไม่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานทางเทคนิคโดยตรง ทั้งนี้ ขึ้นกับความถูกต้องแม่นยำในการกรอกรับชมรายการของแต่ละช่องรายการ อย่างไรก็ตาม ทางสำนักงาน กสทช. จะขอความร่วมมือจากผู้ให้บริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลกรอกข้อมูลที่ต้องการแม่นยำ สอดคล้องตรงกับผังรายการที่ออกอากาศจริงให้มากที่สุด